

Шымкент қаласы
№53 «Ер-Асыл» бөбекжай бақшасы
«Раушан» ересек (4жастағы балалар)

Ата-аналар жиналысының хаттамасы

Тәрбиеші: Бердиярова Г
Қалтаева А

2022-2023ж

Ата-аналар жиналышының

Хаттамасы №1

«Ер-Асыл» бобекжай балабакшасы
жылы

2022-2023 оку

Катысқандар саны 23

Күн тәртібі

1. Баяндама Бала тәрбиесі бесіктен басталады
2. Ата-аналар комитетін сайлау, жаңа оқу жылдарының жоспарымен таныстыру
3. Эр түрлі мәселелер

Тындалды : Бердиярова Гульнасия Жумалиевна топ тәрбиешісі « Бала тәрбиесі бесіктен басталады» атты тақырыпта баяндама оқыды. Баяндамада Адам баласы шыр етіп дүниеге келгеннен бастап, ягни, қоғамға, өзі—өсетін тіршілік ортасының мүшесі болады. Адам дүниеге келісімен өзі көріп отырған адамдардың іс—әрекетіне, қымылдана, ас ішүіне, жүріс—тұрысына, сөйлеудіне, ойнаудына, әңгімелесудіне таңдана қарап, өзі де сол көргендерді есту мақсатында әрекет жасайды. Осыған байланысты «Ұядан не көрсөн, үшқанда соны ілерсің» — дейді халық. Сондықтан баланың ең әуелгі өсетін ортасы, отбасы тәрбиесіне өте терең көніл бөлу керек. Баланың көп уақыты отбасымен бірге өтеді , отбасы мен балабақша арасында ынтымақтастық болса ғана толық бала тәрбиелеп шығаратынымызды айтып дәлелдер келтірді.

Екінші мәселе бойынш жаңа оқу жылдарының жұмыс жоспарымен таныстырып ,ата-аналар комитетін сайлады ,бір ауыздан Сыздикова Майра төрайым мүшесі Джаналиева Екатерина ,Байдыбекова Алия сайланды

Ағымдағы әртүрлі мәселелерге тоқталып өтті

Жиналыш шешім етеді.

1. Баяндама Бала тәрбиесі бесіктен басталады атты баяндамасы жоғары дәрежеде деп есептелсін.
2. Ата-аналар комитеті сайлансын

3. Ағымдағы мәселелер уакытында орындалсын.

Жиналыс төрдіймы: Сыздикова Майра

Хатшысы: Калтаева Айткуль

Ата-аналар жиналышының

Хаттамасы №2

«Ер-Асыл»бебекжай балабақшасы
жылы

2022-2023 оку

Катысқандар саны 21

Күн тәртібі

- 1.Әңгіме .Денсаулығы сәбидің-қуанышы әр үйдің
- 2.жаңа жылдық ертеңгіліктерге дайындық іс -шаралар
- 3.Әр түрлі мәселелер

Тындалды : Ата-аналар жиналышында ата-аналармен бірге денсаулығы сәбидің –куанышы әр үйдің тақырыбында ата-аналар мен әңгіме жүргізілді. Балаларды салауатты өмір салтына баулу арқылы денсаулығын сактау, нығайту, денешінықтырудың ролін көтеру. Адам ағзасына зиянды әрекеттерден арылу, аластау. Егеменді еліміздің ертеңгі денсаулығы мықты азаматтар мен азаматшаларды тәрбиелеу біздің міндеттіміз екендігі туралы сөз қозғалды.

Жаңа жыл мерекесіне арналған іс-шара жоспарымен таныстырылып ,қауіпсіздік ережелері туралы айттылды .жаңа жыл мерекесіне арналған қастюмдер туралы айттылды.

Балабақшага уақтылы келу ,төлем ақы төлеу ,тымаудың алдан алу туралы сөз болды. Күн тәртібіндегі аталаған мәселерді сарапай келе шешім қабылданды.

Жиналыш шешім етеді.

1. Денсаулығы сәбидің-қуанышы әр үйдің аты ата-аналармен өткізілген әңгіме жоғары дәрежеде өтілді деп есептелсін.
2. жаңа жылдық ертеңгіліктерге дайындық іс –шаралар қезінде қауіпсіздік ережелері сақталсын.
- 3.Ағымдағы мәселелер уақытында орындалсын.

Жиналыс төрайымы:
Хатшысы:

Сыздикова Майра

Калтаева А.

Ата-аналар жиналышының

Хаттамасы №3

«Ер-Асыл»бобекжай балабақшасы
жылы

2022-2023 оку

Катысқандар саны 24

Күн тәртібі

- 1.Әңгіме Баланың тәрбиесі мектеп талабына сай болу керек
- 2.Сұрақ-жауап Не үйреніп ,не білдік?
- 3.Әр түрлі мәселелер

Тындалды : баланың тәрбиесі туғаннан бастап қалыптасып ,үлкен өмірге мектепке барады ,ал біз баланың мектепке дайындау үшін біз, балабақшадан баланы өмірге бейімдеп ,алған білімін өмірде қолдана алатындей әлеументтенген бала тәрбиелейміз. Ата-ана тараапынан баланы әдептілік ,адамгершілік қағидаларды бойына сініреміз деп қортындылады.

Балның үйде үнемі нені үйреніп ,нені білгенін қадағалап оны ары қарай дамыту, ата-ананың міндеті балабақшамен отбасы ынтымақтастығын артыру мақсатында балаларды бірге тәрбиелеу тиіспіз

Жиналыш шешім етеді.

1. Баланың тәрбиесі мектепке сай болу керек аты ата-аналармен өткізілген әңгіме жоғары дәрежеде өтілді деп есептелсін.
2. Баланың не үйреніп ,не білгенін дамыту қадағалансын
- 3.Ағымдағы мәселелер уақытында орындалсын.

Жиналыш төрайымы:

Сыздикова Майра

Хатшысы:

Калтаева А

Шымкент қаласы

№53 «Ер-Асыл» бебекжай-бақшасы

«Раушан»ересектер(4 жастағы балалар)тобы

Баяндама

Тақырыбы:

«Бала тәрбиелеу- бесіктен басталады»

Тәрбиеші: Бердиярова Г

Қалтаева А

2022-2023 оқу жылы

Горностал бесіктен басталады.Ана сүтінен нәр алып,әке мейірімінен құрышын
жеке тағылымымен «Ана тағылымын» көріп өскен үрпак елін,жерін,халқын
балашағын,халқының қамын ойлайтын,жогын жоктайтын,парасатты,ой-
еріс көндін иетанымы жоғары,жан-жақты,білімді де білікті,ұлтжанды болып
калыптасады.

Тәрбие-баламен сөйлесумен,әңгімелесумен,оган ақыл-кеңес берумен гана
шектелмейді.Тәрбие-тұрмысты дұрыс ұйымдастыра білуде,балага әркімнің өз жеке басы
арқылы үлгі-өнеге көрсете білуінде.Отбасындағы бала тәрбиесі халық өмірімен,қоғамның
мақсат-міндеттерімен байланысты болуы керек.

Адам баласы шыр етіп дүниеге келгеннен бастап,ягни,қоғамга, өзі өсетін тіршілік
ортасының мүшесі болады.Адам дүниеге келісімен өзі көріп отырган адамдардың іс-
әрекетіне,кимылына,ас ішүіне,жүріс-тұрысына,сөйлеуіне,оинауына,әңгімелесуіне таңдана
карап,өзі де сол көргендерді есту мақсатында әрекет жасайды.Осыған байланысты «Ұяда
не көрсен,ұшқанда соны ілерсің»-дейді халық.Сондықтан баланың ең әуелгі өсетін
ортасы,отбасы тәрбиесіне өте терен көзіл бөлу керек.Егер отбасында жаксы тәрбие алған
болса,өскенде сол тәрбиенің ізімен баруы сезсіз.Отбасындағы барлық адамдардың іс-
әрекеті бала тәрбиесіне бірінші әсер ететін орта.Бала сол ортаға карап өседі:Сол үшін
балага отбасындағы тәрбиені қоғамдық ортаға байланыстыра отырып берген адам
ұтады.Баланың көп уақыты отбасымен өтеді.Бала дүниеге келген күннен бастап ұлттық
тәрбиені санаудың сініре берсе,оған келе бала зиянды нәрселерден аулақ
болады.Сондықтан ата-ана балага үңіле карап,үнемі бақылап және қадағалап отыруы
керек.

Тәрбиенің қындықтары көп,сол қындықтан қашпаған ата-ана гана саналы тәрбие
бере алады.Ол үшін баланың не істеп жүргенін,кіммен ойнайды,қай жерде
жүргенін,тапсырманы қалай орындағаны сияқты жұмыстарын қадағалап,түсіндіріп,жан-
жақты тәрбие беру,оны ары қарай дамыта білу керек.Отбасындағы өзара қарым-
қатынастың дұрыс болуы,бала тәрбиесінде әке мен шешенің ролінің өтсі маңызды екені
аян.

Тәрбие-адам тағдырын шешетін ұлы іс.Ұлы істің бастау бұлагы,қайнар көзі-
отбасы.Отбасындағы тағылым мен үлгі-өнегенің,балабақшадагы тәлім-тәрбиенің жүйелі
жүргізулерінен бастау алатыны баршага белгілі.Халқымыз: «Балана бес жасқа дейін
патшаңдай кара» дегениң терен мәні дәл осы кезде іске асатынын мензесе керек.

Тәрбиесің түп тамыры-ұлтты қадірлеу, ұлттық әдеп-ғұрыпты дамыту, ұлттық дәстүрді жандандыру, ұлтаралық достық қарым-қатынасты нығайтуға үйрету. Оку қызметтері де, тәрбие де осы бағытта болса гана баланы ортага қарап тәрбиелеген боламыз, сонда гана

Балабақша мен ата-ананың міндеті-әрбір баланың өмірін жаксарту үшін сапалы білім мен сапалы тәрбие беру.

Баланың өсіп-жетілуі, жеке тұлға ретінде қалыптасуы оның нәрестелік шағынан жүйелі түрде берілетін тәрбиесіне, тәрбиелей отырып менгерілетін білім, білік дагдыларына байланысты.

Ата-ана өзінің мінезі, дағдысы, сөзі, іс-әрекеті арқылы баласына үлгі көрсетеді.

Бала әрқашанда ата-анадан мейірімділікті, сүйіспеншілікті, жүрек жылуын қажет етіп, ата-ананы өмірдің тірегі деп санайды.

Әрбір ата-ана өзінің баласын Отанға пайдалы, еліне мейірімді, енбеккор, адамгершілігі мол адам етіп тәрбиелеуге халық алдында да жауапты. Балабақша мен ата-ана арасындағы тығыз қарым-қатынас, бірлік, ынтымақ жарасым тапқан жағдайда оның бала тәрбиесіне тигізетін ықпалы да нәтижелі болмак.

Тәуелсіз еліміздің келешек үрпакты тәрбиелеу мәселесі бүгінгі күннің басты назарында.

М.Жұмабаевтың: «Бала тәрбиесі-бір өнер, өнер болғанда да ауыр өнер, жеке бір гылым иесі болуды тілейтін өнер» деген асыл сөзін кагида ете ала отырып, әр бала тәрбиесіне айрықша мән береміз. Баланың жеке тұлғасы бастау алатын бұл кезең әрі маңызды, әрі қызықты. Бала балабақшаның табалдырығын аттаганнан бастап пересектер мен балалардың өмірі айтарлықтай өзгереді. Біз балалардың балабақшага бейімделгеннен кейін олардың даму қарқынының жылдамдайтынын байқаймыз. Балалардың өз бетінше жасайтын әрекеті жетіле түседі, тілі дамиды, тәрбиешімен, өзге балалармен сенімді қарым-қатынас жасай бастайды. Балаларымыз ата-аналары келгенде өздері жаңа алған білімдерін, дағдыларын көрсетуге асығып жатады.

Еліміздің өркендеуі, дамуы, болашагы қазіргіжас үрпағымыздың тәрбиелі, жан-жакты білімді болуына көп байланысты. Қазіргі таңда ата-ана мен балабақша арасындағы ортак мәселе-бала тәрбиесі екенін бәріміз білеміз. Ата-ана үшін бала-оның үміті, өмірінің жалғасы, мактандырылышы, болашагы болса, балабақшадағы тәрбиешілер үшін еңбегінің жемісі. Сондықтан да бала тәрбиесі баршамызға ортак. Баланы балабақшага берген сон ата-

ана тәрбиешімен тығыз қарым-қатынаста болып, оның дұрыс тәрбие мен білім алуына бірлесе әрекет етуі тиіс.

Бала-біздің болашағымыз. Олай болса әрбір отбасында балалар саны артып, алдымызда гүлденіп, еліміздің тұгырын биік ұстайтын бүлдіршіндеріміз есе берсін!

Жаңа кезеңдегі білім берудің өзекті мәселесі-жас үрпакқа рухани тәрбие беру. Жас үрпактың бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіру-ата-ана мен тәрбиешілердің басты міндепті. Адамгершілік-әр адамға тән асыл қасиет.

Адамгершіліктің қайнар көзі-отбасында. Олардың өнерлерінде, әдеп-ғұрпында. Эр адам адамгершілікті бойына күнделікті тұрмыс-тіршілігінен, өзін қоршаган орта мен табигаттан сіңіреді. Көрнекті педагог В. Сухомлинский айтқандай «Балаға қуаныш пен бақыт бере білсек, ол бала сол алған қуанышты өзгеге сыйлай алады.» Сондықтан біз балаларға жаңақты терең білім беру мен оның жүргегіне адамгершіліктің асыл қасиеттерін ұялата білуіміз керек.

Құнды қасиеттерге ие болу, рухани бай адамды қалыптастыру оның туган кезінен басталуы керек. Халықта ағаш тұзу өсу үшін оған көшет кезінде көмектесуге болады, ал үлкен ағаш болғанда оны түзете алмаймыз деп бекер айтылмаган. Сондықтан баланың бойына жастайынан ізгілік, қайырымдылық пен мейірімділік, адамгершілік сияқтықұнды қасиеттерді сіңіре отырып, өз-өзіне сенімділікке тәрбиелеу-отбасы мен балабақшаның басты мақсаты.

Мектеп жасына дейінгі балалартұсінгенін, қабылдағанын, естігенін, көргенін, киялын, ойын тіл арқылы жеткізеді. Сондықтан бала тілі өз ана тілінде дамуы үшін ұлттық санасын оята отырып, қазақ салт-дәстүрлерінің озығымен тәрбиелеу керек.

Тәрбиенің негізі-ұлттық тәлім-тәрбие. Тәрбие ғасырлар бойы жинақталып, іріктел алған озық тәжірибесінен ізгі қасиеттерін жас үрпактың бойына сіңірту, баланың қоршаган ортадағы қарым-қатынасын, соган сай мінезд-құлқын қалыптастырады.

Шымкент қаласы
№53 «Ер-Асыл» бөбекжай-бақшасы
«Раушан» ересек (4 жастағы балалар)тобы

Баяндама

Тақырыбы:
«Не үйреніп? не білдік?»

Тәрбиеші: Бердиярова Г

Қалтаева А

2022-2023 оқу жылы

Не үйреніп? не білдік?

Жалғастыру.

Балалар бүгін бізге көптеген қонақтар келіп отыр, енді осы қонақтармен амандастып алайық.

Балалар: Сөлеметсіздер ме?

Психологиялық дайындық.

Жарқырап күнде ашылды

Айналаға нұр шашылды

Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз!

Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз!

- Балалар, бүгінгі біздің сабагымыз ерекше болмақ. Біздер бүгін сабакта дидактикалық ойындар арқылы жыл бойы өткендерімізді қайталайтын боламыз.

Ойын шарты: Барлық сұрақтарға толық және қатесіз жауап беретін боламыз.

Ал ендеше тұрмайық

Ойынымызды бастайық

Не үйрендік, не білдік

Соны ортаға салайық.

1. Ойын: «Есіңе түсір, жылдам айт»

- Адамға тіл не үшін керек?

.....

2. «Ойлан, тап» ойыны. (тіл дамыту пәні бойынша)

Жұмбақтар шешу:

Қабат - қабат қаттама,

Ақылың болса аттама,

Өшірді, сұртті,

Өзгені құртты,

Өзін де құртты.

Көктемде ақ гүлге оранады,

Күзде қолға доп болып оралады.

3. «Сен білесің бе?» ойыны.

- Қандай ертегілерді білеміз?

Ертегілердің сюжетті суретін көрсету. Балалар қай ертегі екенін табу.

4. «Жалғастыр» ойыны.

Өлеңнің екі жолын оку. Балалар жалғастыру керек.

Отан сенің ата - анаң,

Отан - досың, бауырың

Тоңазып атырап,
Көп жеміс піседі.

Жып – теріп болатын,
Камбаға астық толатын

Тасытқан соң күшімді,
Шынығуды бітіріп

5. «Өз орнында тап» ойыны. (Айналамен қоршаған орта, экология пәні бойынша)

Жыл мезгілдері ретімен өз орындарына тұрады.
Күз, қыс, көктем, жаз.

Сұрактар: Бір жылда наше мезгіл бар?

Эр мезгілде неше ай бар?

Казір жылдың кай мезгілі?

Сауат ашу пәнінен алған білімдерін тиңактау

Окуды көп ойладык.

[Кызығына тоймадык](#)

Әріптерді үйреніп

Сауат аштык ойланып

- Бападар біздең аріпт

Балалар, сіздер ерлігерді, создерді скуды, жазуды қай пәннен үйрендік?

1. «Сез сыйда кеп сыйда»

а) Эрілтердән бұныңдағы сез.

мысалы. а – дауысты, л – дауыссыз, а – дауысты

2. «Он козгай»

Хайталанып келген әріптерді алып тастау арқылы жасырынып тұрган сөзді табу.

СҚАРСЛЫСЫСАСШ ҚАРЛЫГАШ

Сұрақ: Қарлығаш қандай құс? Осы туралы қандай ертегі білеміз?

3. «Кім біледі?» Ойыны.

а) Бала, машина, қырышақ, балапан, балабақша сөздерін буынға бөлу.
ә) Сөзді қалай буынға бөлеміз?

4. «Ойнайық та, ойлайық» ойыны.

а) Әріп көрсетіледі. Балалар қолындағы түстің көмегімен дауысты және дауыссыз дыбыс екенін мұғалімге көрсетеді.

5. «Адасқан сөздер» ойыны.

а) Тақтага ілінген суреттердің астына кеспе әріптермен атарын жазады.
ә) Осы сөздерге сөйлем құрату.

Математика пәнінен алған білімдерін тиянақтау.

Психологиялық дайындық.

Есептеуге жүйрік болған жасыңнан,
Математикаға орын берсең басыңнан,
Досың солар табылатын қасыңнан.

Балалар, біз тура, кері санауды, қосу мен азайтуы, есеп шығаруды қай пәннен үйрендік?

а) 0 - дең 5- ке дейін тура санау.

ә) 5 - тен 0 - ге дейін кері санау.

4. «Кім көп біледі?» ойыны.

Бір алтада неше күн бар?

- Ретімен айтып беру.

5. Сергіту.

Топ - топ, топ - топ басайық,

Жалаудан күн жасайық,

Жаса, жаса, Алтын күн!

Жаса, жаса, жарқын күн!

6. «Білгіш болсан.....» ойыны. (балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту)

- Жұдырықта неше саусақ бар? (5)

- Анасының мысығы, иті, қызы бар Анасында неше бала бар? (1)

- Ағашта 4 құс отыр, оған тағы 2 құс келіп қосылды. Ағаштың қанша құс отыр? (6)

- Қолында ұшты 4 қаз, қайтып қонды 2 қаз, ұшып кетті нешеуі? (4 - 2)

7. «Көршісін тап» ойыны.

3 - тің, 7 - нің, 9 - дың, 6 - ның, 10 - ның көршісін тап.

8. «Жоғалған сандар» ойыны.

Қалдырып кеткен сандарды тауып орнына қою.

0 ... 2 ... ... 6 ... 8 ... 10

Шымкент қаласы

№53 «Ер-Асыл» бөбекжай-бақшасы

«Раушан» ересектер(4 жастағы балалар) тобы

Баяндама

Тақырыбы:

«Бала тәрбиесі-мектеп талабына сай болу керек»

Тәрбиеші: Бердиярова Г

Қалтаева А

Заман ағымының үздіксіз дамуымен бірге адамдардың мінез-құлқы да күн сайын өзгеруде. Таңдауы да, талғамы да болек жастардың тәрбиесі қандай? Балаларына барлық жағдайды жасап бергісі келіп, ақша табу мақсатында тек сыртта жүретін ата-аналардың беріп жатқан тәрбиесі қандай? Қазіргі заманың жастары, өскелен үрпақты қалай дұрыс жолға салуга болады? Біздің қозғайтын мәселе – осы.

«Әке көрген оқ жанар, шеше көрген тон пішер» дейді дана халқымыз. Осы мақалдың қазіргі таңда мәні қалды ма? Қазіргі таңда жастар өз бетімен, дәлірек айтқанда ғаламтор арқылы өмір сүруге дағыланған. Олардың басты тәрбиелеуші құралы – ұялы телефондары. Сырластары да, мұндастары да сол. Бар мамыкты астына төседім, бар тәттіні аузына салым деп ойлайтын ата-ананың бар ойлайтыны – баласын ешкімнен кем қылмай өсіру. Бірак, олардың кейде ескермей, қалдырып қоятын дүниелері – балаларымен сырласпау, жеке қалмау, оларға уақыт бөлмеу, не істеп, не қойғандарынан хабардар болмау. Міне, басты проблемалық дүниеміз – осы. Жас кезінен бастап жасөспірімдердің бұзақылық әрекеттерге баруы немесе ерте кезінен ана атануы, қараусыз қалуы, барлық іштегі сырнының айтылмай «ожалғыз» қалуынан депрессияға ұшырап, өз-өзіне қол жұмсауы...тізе берсек, жалғаса беретін ұзақ тізбек. Бұл мәселенің шешімі бар ма? Әлбетте. Қалай? Мысалға алайық, бір түйінді шешудің екі түрлі жолы бар: бірі – қайшымен қио, екінші - сол түйінді қалай болса да қолмен шешіп алу. Бірі оңай, бірі – қынырақ. Біз оңай жолын таңдай салып, жас өмірге балта шаба салып, келте қылмауымыз керек немесе екінші нұскадағыдан түйінді қинап ашпауымыз керек. Біз о баста не түйінді болдырмауымыз керек немесе он қатты түйіндеуіміз керек. Бұдан шығатын қорытыныды: баланы о бастан дұрыс бағытта тәрбиелеу керек. Нениң дұрыс, нениң бұрыс екенін кішкентайынан ұрыс арқылы емес, саналы түрде жеткізе білсе, бала соны сол қалпында қабылдайды. Ашулы түрде ұрыспен жеткізген сез ол баланың миң қабылдаған күнде де ол ережені бұзса, депрессияға шалдырып, қателігін

мойындауга қорқа бастайды. Бәрі осылай түйінделе-түйінделе үлкен шешілмес мәселеге айналады.

«Жеті жасқа дейін баланды хандай күт, жеті жастан кейін құлындаі жұмса, он бес жастан асқан соң досындаі сырлас» дейді. «Халық айтса, қалып айтпайды» деген. Көптің сөзінің жаны бар. Он бес жас – баланың жана дүниелерге елітіп, ешкімді тындағысы келмей, өзінің позициясын көрсеткісі келіп тұратын өтпелі кезеңінің бастау алар шагы. Демек, сол кезеңдерде балаға психологиялық қолдау керек. Ол кімнен болу қажет? Эрине, ең біріншіден, баланың ата-анасы баланы қолдап, қолпаштап, досындаі сырлас болып, тәрбиелей білу қажет. Оның жағдайын түсіне отырып, досы ретінде артықшылығы мен кемшіліктерін, қателіктерін емін-еркін айта алар болса, ол барлығын сол кезден түсініп бастайды. Егер оған ұрып-соғу арқылы түсіндіремін десеніз, тек кері кеткеніңіз. Оның соны жоғарыда келтірілген мысалдардағыдай тек қайғылы жағдайларға әкеліп соғуы бек мүмкін. Сол себепті бала тәрбиесінде баланы досының етсеніз ата-ана мен бала арасындағы өзге бөтендік шекара жоғалып, ерекше қорған көрініс табады.

Жасөспірім бала – жаңа өсіп келе жатқан жас бұтақ. Оны қалай балтасан, солай өседі, сондай жеміс береді. Сіздің әрбір жасаған қымылышыз – сіздің берген тәрбиенің екенін ұмытпаңыз. Бала – ата-анаңың айнасы. Ата-ана қалай тәрбиелеп қалай бағыттайтынды, бала солай қарай ұшады.

Шымкент қаласы
№53 «Ер-Асыл» бөбекжай-бақшасы
«Раушан» ересектер(4 жастағы балалар)тобы

Баяндама

Тақырыбы:

«Денсаулығы сәбидің – қуанышы әр үйдің»

Тәрбиеші: Бердиярова Г

Қалтаева А

2022-2023 оқу жылы

Денсаулық – бага жетпейтін жалғыз ғана асыл дүние. Ол жақсы болу үшін не мүкін ти, не күш – жігерді, не еңбекті, тіпті барлық дүниені аямай жұмсау керек. Денсаулық – адам өміріндегі ең жоғары бағалы дүние болғандықтан, әр адам баласы өз денсаулығына көніл бөлді қажет, үнемі денсаулықты құтіп, оның корын көбейтіп отыру керек. «Денсаулық – ол зор байлық» деп бекер айтылмаған. Денсаулық адам өмірінің негізі, тірегі. Денсаулығы нашар адам қоғамда да, отбасына да жайсыз екені белгілі. Адам өз мақсатын денсаулықтың арқасында ғана жүзеге асыра алады. Дегенмен, әрбір адам өмірінде әдеттегі тіршілікпен өз денсаулығына атусті қарап, профилактикалық тексеруде кейінге қалдырып, күнделікті маңызды мәселермен айналысу орын алады. Бүгінгі таңдағы халықтың алға қойған асыл мұраты – көзі ашық, көкірегі ояу, дені сау ұрпақ тәрбиелеу. Алайда, жас буынның адамгершілік қасиеті мен дene тәрбиесі қатар үштасып жатса, бұл – үлт болашагы үшін бага жетпес байлық екені сөзсіз. Бүгінгі дені сау ұрпақ – еліміздің ертенгі болашагы. Дұрыс тамактану – денсаулық кепілі демекші, қазіргі кезде дұрыс тамактану адамның өмір сүруі мен оның денсаулығының жағдайын анықтайтын және салауатты өмір сүрудің басты факторларының бірі. Денсаулық – әлеуметтік байлықтың негізі, сондықтан оны сақтап, нығайтуға барлық жағдайлар жасалуда. 12 жылдық мектептегі білім беру үдерісін үйымдастыру ерекшелігі – психикалық және физикалық дені сау тұлғаны дамыту. Оку – тәрбие үдерісін үйымдастыруда дені сау бала оку процесіне белсене араласады, әрдайым жайдары, көніл- күйі жоғары болады деген принципті ұстанып, әр баланың денсаулығына нұқсан келтірмей, аялай отырып оқыту міндеттеледі. Қай жағдайда болмасын мақсатқа жетуге денсаулықтың алар орны дара. «Денсаулық – зор байлық», яғни денсаулық мықты болса, оған білім мен біліктілікті қоссақ, адам баласы алмайтын қамал болмайды. Адам денсаулығы күнделікті күйбен тіршілігіміздің, өміріміздің, кәсібіміздің тиімді – тиімсіздігіне байланысты. Денсаулықты сақтау, қалпына келтіру мәселесін бүгінгі білім беру жүйесінде түгелімен шешу мүмкін амас. Дегенменде денсаулық сақтау технологияларын пайдалана отырып, жақсартуға болады. Әр тәрбиеші өз іс- әрекеттінде дені сау адамның мүмкіншілігінің зор екенін, денсаулық ең құнды байлық екенін ескертіп және де салауатты өмір салтын ұстануға баланы бейімдеуі керек. Ата – анамен бірлесе отырып, баланың окуына, рухани, физиологиялық дамуына көмек жасаудың үйымдастыру керек. Қазіргі денсаулық сақтау мәселелері көп.

Балалармен бірге жеке денсаулығын сақтау және дамытуда: - Дене саулығы; - Психикалық денсаулығы; - Неврологиялық аурулардың білінуі; - Әлеуметтік дезадаптация; - Сөйлеудің дамуы. Жазғы демалыс уақытында балалар демалысы мен сауықтырылуын қамтамасыз ету барысында балалардың денсаулығын нығайту мен сақ

Балалармен бірге жеке денсаулығын сақтау және дамытуда: - Дене саулығы; - Психикалық денсаулығы; - Неврологиялық аурулардың білінуі; - Әлеуметтік

дезадаптация; - Сойлеудің дамуы. Жазғы демалыс уақытында балалар демалысы мен сауықтырылуын қамтамасыз ету барысында балалардың денсаулығын нығайту мен сақтауға ықпал етуші факторлар: 1. Демалыс жағдайының қауіпсіздігі; 2. Сапалы медециналық қызмет көрсету; 3. Күн тәртібінің жүйелілігі; 4. Денсаулықты нығайтуға бағытталған дұрыс тамактандыру; 5. Демалыс уақытының дұрыс бөлінуі мен тиімділігі; 6. Қозғалыс белсенділігінің тиімділігі; 7. Салуатты өмір салтын қалыптыстыру; 8. Адам ағзасының қажетті қоректік заттармен қамтылуы; 9. Ағзаның өсуі мен дамуының көрсеткіштерін бақылау мен байқауға, дамытуға ата – аналарға арналған алғашқы медециналық сауаттылық лекциялар дайындау, оку; 10. Жас ата – аналармен жұмысты нығайту; Сондай – ақ: - Зиянды заттардың адам организміне, болашақ үрпағына әсер туралы; - Дүние жузі денсаулық сақтау үйімінде адам организміндегі зиянды факторлармен күресу; - Күнделікті тұрмыста пайдаланатын химиялық заттардан сактану, балаларды қорғау; - Ауырған кезде дәрі – дәрмектерді шамадан тыс көп пайдалану т.с.с. тақырыптарда сабак өтілуі тиіс. Білім беру жүйесінде қолданылатын денсаулық сақтайтын технологияларынан денсаулықты қорғауға қатысты әр түрлі әдіс – тәсілдерді айқындауға болад: - медециналық – гигиеналық технологиялар – дene шынықтыру денсаулық сақтайтын технологиялар - экологиялық денсаулық сақтайтын технологиялар – өмір суру қауіпсіздігін қамтамасыз ететін технологиялар - денсаулық сақтайтын оқыту технологиялары - оку – тәрбиелік технологияларына оқушыларда денсаулық сақтау мәдениетін қалыптастыру, өзінің денсаулығын күту сауттылығы жөнінде

оқыту, салауатты өмірсалтын ұстануға ынталандыру. Бұл мақсаттардың орындалуы келесі білім беру үрдестерге байланысты: - санитарлық ережелерге сай оку үрдестінің тиімді үйымдастырылуы: - балалардың кимыл – қозғалыс белсенділігінің тиімді үйымдастырылуы; - салауатты өмір салты және денсаулық құндылықтары қалыптастыру жөнінде жүйелі жұмыстар. Міне осы мәселелер төңгрегінде қогам болып қолға алып, бірлесе жұмыстану кажет. Адам денсаулығын сақтау мәселелерінде жалпы өзінің организмінде болып жатқан өзгерістерді тыңдалап, түсініп, қалпына келтіру әр саналы адамның ісі.